

ΤΑ ΕΒΔΟΜΗΝΤΑΠΕΝΤΕ ΧΡΟΝΙΑ
ΤΟΥ ΣΕΝΜΠΕΡΓΚ

A. HODEIR

Πολλά πράγματα μπορούμε νά σκεφθούμε γιά τη μουσική τῶν δόδεκα φθόγγων ἡ τοῦ δωδεκατονικοῦ συστήματος γιά νά μεταχειρισθούμε αὐτή τή λέξη τῆ λιγάκι τραχεῖδ, καθώς και γιά τό μεγάλο της πρόδρομο "Ἀρνολός Σέμπεργκ". Μπορούμε λόγοι χάριν νά μή πιστεύουμε πιά στὸ μέλλον τῆς τονικῆς μουσικῆς, νά τρομάζουμε δύμως μὲ τὴν αδεστρότητα και τὴν δκρίβεια τῆς Σεμπεργκιανῆς ὁργανώνεως τοῦ νέου ἥχητικοῦ κόσμου.

Προβλέποντας πώς μιά τεχνική πότε πειθαρχημένη κι' ειστρφόφη ἀπ' αὐτὴν ποὺ δύκουντο ἔνα ταχικό ειρήνηθά μπορούσε νά καλλιεργηθῇ και νά κατεργασθῇ μελλοντικά. "Ἄπε τώρα δύμως και στὸ ἔλλής δὲν είναι πιά δυνατό νά κρατήῃ περσότερο ἡ συγκρατημένη αὐτή οιωνῆ γύρῳ ἀπό Ἑνιάτρυο πού καθώς φαίνεται εἰναι τὸ μόνο ποὺ ἀνίγει νέους δρόμους και νέους δρίζοντες στὴ μουσική ἑξέλυεν. Μπορεὶ βέβαιας νά διμφισθοῦν ἡ νά διεκδικοῦν ακόμα τὸ ἔργο τοῦ Σέμπεργκ, δὲν μπορούν δύμως και νά τὸ ἀγνοοῦν. Κι' δύμως ἐνώ δλα τὰ μεγάλα μουσικά κέντρα ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου γιόρτασαν τὸ ἵβδομηνταπέντε χρόνια τοῦ συνθέτη αὐτοῦ τὸ Παρίσιο δέ γιόρτασαν αὐτή τὴν ἐπετηρίδα. Γιατὶ νά ἐπανορφωθῇ λοιπὸ αὐτή ἡ παράληψη δόδηκε τὸ περασμένο Σάρβατο στὴν αίθουσα τῆς Ecole Normale de Musique de Paris, μιὰ μουσική βραδοῦ μὲ τὴ σύμπτρεψη τῆς Ἱρέν Ζοκκίου. Ἡ μεγάλη αὐτή καλλιτέχνις, ποὺ οἱ τραγουδιστικές τηρη ἰκανότητες μῆπε εἶναι γνωτεῖς κι' ἀπὸ δλατού, τραγούδησε τέσσαρες μελωδίες γεμάτες ἀπὸ βαθύτατο ἀνθρώπινο αἰσθητικό και πλούτο γραφισμάτος. Τὸ δεύτερο μέρος τοῦ προγράμματος ἦταν ἀφιερωμένο στὴν «Ωδὴ πρὸς τὸ Ναπολέοντα», ἔργο τοῦ διποίου ἡ ἀποκοτιά τῆς σκέψης παρουσιάζεται ἐδώ κι' ἔκει περσότερο καμουφλαρισμένη ὅπο μια ἱεροχή δεξιοτεχνία γραφισμάτος, πού λίγη τὴν ἔξυπνητερε. Εἶναι δύμας ἐμψυχωμένη ἀπό ἔνα ρυθμό, πού μπροστά του είναι ὀλμολογουμένως ὀδόντως νά μείνει κονεῖς ἀποθῆκες κι' ἀναίσθητος. Τὸ ἔργο αὐτὸν εἶναι γραμμένο γιὰ κουκορέττο ἐγχόρδων πιάνο και τραγούδι. «Ἐρμηνεύθηκε δέ ἀπὸ τοὺς νεαροὺς καλλιτέχνες Μονδ— και τὸ κουκορέττο Φρανσίν Βέλλιε, ποὺ ή θαυμάσια ἐκτέλεσθη τους ἀπέδεικε, δεὶ ή ὀφομοίωση καθὼς κι' ἡ ἐρμηνεία τῶν ἀτονικῶν ἔργων, δὲν προορίζονται ὀναγκαστικά γιὰ τοὺς ειδικούς, πού ἔχουν μεγάλη πείρα αὐτοῦ τοῦ εἰδους τῆς μουσικῆς.

Τὸ ἔξαιρετικά καλλιεργημένο κοινόν, πού ἀπετελεῖτο κατά τὸ μεγαλύτερο μέρος ἀπό μουσικούς, ἔξεδηλωσε τὴν πλήρη ἰκανοποίηση του, πιεζάροντας ίδιως τὴν «Ωδὴ πρὸς τὸν Ναπολέοντα». Τώρα πιά ἀπομένει νά μάθουμε ποιά δὲν είναι ἡ ἀντίδραση ἐνὸς κοινοῦ ἐρασιτεχνῶν, μπροστά σὲ μια τόσο διαφορετική μουσική ἀπ' ἔκεινες ποὺ συνηθίζει ν' ὀκούνη και ν' ἀγαπᾶ, και, μᾶς την ἀλήθεια, τὸ πείραμα θ' δίζει τὸν κόπο.

Γ. Π.